

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomus ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fasciculus Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

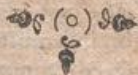
Qua ratione evitari possint peccata venialia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

*Qua ratione oporteat unumquemq; effectum
in evitandis peccatis
venialibus.*

Quanta hæc esse debeat cautela & diligentia, docet sanctus Chrysolomus, cum ait: *Mirabile est auditum dicere audeo: maiori studio mihi videntur peccata vitanda, quam magna. Hæc sua gravitate solertes, illa sua parvitate desides nos reddunt.* Vult certe sanctus Doctor, peccatum veniale ab vna parte habet quasi malum peccati mortalis, in quantum ponit & trahit ad mortale: ab alia parte non habet bonum (vt ita loquar) eiusdem peccati mortalis, quod nos non deterret, neque timidos nos efficit, vt in mortale. Quod igitur deest peccato veniali exterrere, id diligentia & cautela nostrâ supplet debemus. Sanctus Bernardus valdè exaggerat negligentiam eorum, qui nihili faciunt & curant peccata venialia. *Nemo, ait, dicat in corde suo: leuia sunt ista, leuia sunt. venialia sunt, non curo corrigere.* Hæc enim, peccata venialia, est impœnitentia, hæc blasphemia in Spiritum sanctum, & blasphemia irremissibilis. Quæ sententia ita explicanda est: aut quod in genere peccatorum venialium sit impœnitentia, nec vnquam de his verus habeatur dolor: aut quod, qui haberet animum & propositum committendi omnia omnis generis peccata venialia, committeret peccatum mortale propter euidens periculum incurrendi illud. Pro explicandione, quantum sit periculum peccati venialis, propter magnam, quam cum mortali habet, vicinitatem. Varius Sancti Patres vtuntur comparationibus & similitudinibus. Sanctus Nazianzenus peccatum veniale comparat euidam scintillæ ignis, qua magnum excitat incendium: *Ingentem flammam exigua scintilla excitat.* Sanctus Augustinus assimilat illud granis arenis & guttis maris: *Minutissima sunt granis arena: tamen si in nauim mittuntur, mergunt illam. Quia minutissima sunt gutta pluuiæ: nonne flumina implent, & domos de-*

iiciunt? Adeundem modum multa peccata venialia
 etiam per se non sint mortalia, mortale efficiunt. Sanctus
 Ephrem vititur similitudine retis, quo capiuntur aues:
*Per ungulam detinetur avis, & tamen totum corpus ca-
 pitur.* Hoc illud ipsum est, quod dicere solebat san-
 ctus Franciscus: *Sufficit Dæmoni habere de nobis tenuis-
 simum capillum,* (videlicet vnicum solum peccatum ve-
 niale & habitualē) *quem fortissimum funem efficit ad at-
 ligandum,* quia vno nos trahit ad aliud, quousque nos
 inducat ad mortale. Cassianus profert similitudinem
 stillicidii, quod continuo casu cauat lapidem: sic pec-
 catum veniale continuando disponit & introducit ad
 mortale. Sanctus Thomas docet peccatum veniale
 & mortale se habere instar infirmitatis & mortis; nam
 quemadmodum febris, aut alia infirmitas disponit ad
 mortem; ita veniale ad mortale. Caietanus adiungit,
 quod sicut duplex datur ciborum genus; vnum destructi-
 uum vitæ, ut est venenum; aliud perturbatum hu-
 morum, veluti est cibus nocivus: ita peccatum mor-
 tale tollit vitam Gratiæ, & peccatum veniale tollit
 actus, uti supra dictum fuit. Concludam hoc pun-
 ctum sententiâ Christi, quæ magni ponderis est in hac
 materia: *Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint Matth. 12.
 homines, reddent rationem de eo in die Iudicii* (& idem
 intelligendum est de cogitationibus & operibus otio-
 sis) Et loquitur Christus Dominus de peccato veniali
 etiam leuissimo, quod potest esse, veluti est verbum
 otiosum. Quid dicetur de cæteris grauioribus, quæ
 continuò committuntur & in tam copioso numero?
 Remanet igitur probatum, peccata venialia non esse
 mala leuia, adeoque non esse flocci facienda, sed
 omni curâ & diligentia esse fugienda. Hoc idem
 adhuc nonnullis declaremus
 exemplis.

*Prædicta confirmantur exem-
plis.*

Legitur de sancto Aicardo, quod, quia vice quædam
extra horam consuetam monasterii se tondere con-
uit, subito eodem in loco ei comparuit Dæmon, qui
colligebat, & numerabat capillos; & numerum capil-
lorum scribebat in libro, quem secum ferebat. Inter-
rogavit eum vir sanctus, quid hoc facto intenderet. Re-
spondit Dæmon, se præmium accepturum, si ad refer-
retur de Aicardo: & subito disparuit. Sanctus hic vitam
morâ, non expectans tonsuræ finem, adiuit locum
periculi, & in præsentia aliorum Fratrum passus est culpam
suam, condignam de ea simul exigens poenitentiam,
quia Dominus Deus voluit declarare omnibus Religio-
sis, quàm gratum acceptumque habuisset huiusmodi
actum, quodque defectum commissum ei remissum
sanctum virum omnino & completè tonsuram eorum
omnes non sine miraculo. In hoc exemplo veritas
conspicitur sententia & promissio Christo: *Capillus
capite vestro non peribit*: etenim omnis actus etiam in-
nimus, seu bonus, seu malus, debitâ gaudebit mercede
in extremo Dei iudicio.

In monasterio S. Odonis erat quidam Religiosus
emplaris & bonæ vitæ, qui in agone mortis confestim
cæteris Fratribus circumstantibus & animæ suæ conser-
uantibus inelamare cœpit: *Adiuuate me, obsecro: in
raptus fui ad Tribunal Christi, Ecce teterrimus huius
generis hostis, & accusator Diabolus sæculum pleu-
micis ostentauit, quas ego pro consuetudine comedere
soli, atque a mensa deciderunt. Paulo post rursus clamavit
horrendè in modum: eni adest Diabolus, ferens sæculum,
quo dixi vobis. P. stetit tecum se signo Crucis communi-
cans, inter preces reddidit spiritum.* Ex quo exemplo
ligitur, quod si Dæmon ipsa mortis horâ propter
exiguos defectus nos aggredi & inuadere audeat, si pe-
ccata adeo leuia tantùm nobis ingerant timorem & ter-
rorem eo tempore, quo abhinc migrandum est, quod

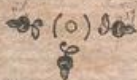
non facient defectus & peccata grauiora? quantum timorem nobis conferet multitudo peccatorum venialium non micatum, aut capillorum, sed gula, superbia, auaritia, aedia, loquacitatis, murmuratio- num, vanitatis vestimentorum & simihum?

De Vandregisilo Abbate refertur, quod variis, Sur tom. 4. horrendisque nocturnis apparitionibus peccatariam so- 25. Iulii. mo quietem interturbantibus vexatus à Damone, nocte quadam, cum valde defatigatus & somni indigus esset, ultra solutum somno indulsit. Illico adfuit hostis & illudens ait: Te vigilantior hac nocte fui. Respondit Sanctus: Non dubito, sed in ruinam aliorum, & cum- lum tua damnationis. Et vir sanctus subito è lecto sur- geas alperam valde egit pœnitentiam, longo temporis spatio decumbens in niue & glacie.

De quodam alio Religioso magno Deifamulo nar- ratur, quod extremo agonis tempore magno correptus timore, tremore & sudore hæc edixerit verba: O bone Iesu, condona mihi hoc modicum, exiguum hunc defe- ctum. Et deinde circumstantes alloquendo Religio- sos, dixerit: hac horâ, hocque temporis puncto modi- ca peccata inter magna computantur. Verum suffi- ciente Beatissimâ Virgine Dei Matre, quæ ei apparue- rat, quiescens hæc obdormiuit in Domino. Plura alia exempla, quæ in testimonium & probationem ve- ritatis huius adduci possunt, prætermitto, sufficient iam adducta. Ad secundum progredior medium, quod est, vt manum admoveamus operi, mortifican- tes extirpantesque peccatorum venialium radices, quæ sunt passionés nostræ.

Discip. ser. 9.

Francis. Didac. in Histor. Prouin. A- rago. Ord. Prad. Hist. & Leander in Chron.

Thom. posterior.

F Mor-

LOYSII
DERET
O V

*Mortificatio passionum tollit peccata
venialium radices.*

Potest alicui in mentem venire, quod esse liberum à peccato mortali solum & vnicum medium salutem necessarium: ac fugam venialium esse solum medium vtile, non necessarium. Quod in vno sensu est, in altero falsum. Verum est, quod peccatum veniale non tollat ius ad vitam æternam, quod admodum tollit mortale: & in hoc sensu; esse liberum à peccatis venialibus non est medium ad salutem necessarium, veluti esse liberum à mortalibus; aliter in sensu, nimirum, quod peccatum veniale non impediat executionem salutis & ingressum ad Gloriam, falsum est: quia nihil in cœlum intrabit vllâ, seu graue seu leui, coinquinatum maculâ. Et in hoc sensu liberum à peccatis venialibus ad salutem necessarium est; tamen id minimè factum opus sit & necessarium hac vita, cum etiam in purgatorio fieri possit. Et veritate oritur necessitas, quâ ab omni peccato veniali nobis cauere, & causis, vnde illud nascitur, quod sunt passiones nostræ inordinatæ, opportunum adhibere tenemur remedium. Sunt igitur vndecim passiones nostræ, veluti vndecim fontes aut scaturigines, vnde cunctæ (nisi virtute fræneniur) deordinationis peccata, tum grauiâ, tum leuiâ, nascuntur. Quod propter in statu originali, in quo passiones frænitæ originalis erant edomitæ, homo peccatis venialibus nequiquam subiectus erat. Modus igitur mortificandi omnes passiones est moderari passionem Amorem à qua reliquæ omnes dependent: & ordinato Amore ad verum bonum, quod est summum bonum Dei, ceteræ passiones ad eundem finem pariter ordinatæ erunt. Amor tunc dicitur inordinatus, quando inordinatus superfluo affectu vnitur creaturis. Et si affectus est, vt eas amet *super Deum*, & plus quàm Deum, Diuinam eius legem æstimet, appetiturque, mortale peccatum est. Exempli causâ; quia auarus p-

S. Tho. p. 9. libris nequiquam subiectus erat. Modus igitur mortificandi omnes passiones est moderari passionem Amorem à qua reliquæ omnes dependent: & ordinato Amore ad verum bonum, quod est summum bonum Dei, ceteræ passiones ad eundem finem pariter ordinatæ erunt. Amor tunc dicitur inordinatus, quando inordinatus superfluo affectu vnitur creaturis. Et si affectus est, vt eas amet *super Deum*, & plus quàm Deum, Diuinam eius legem æstimet, appetiturque, mortale peccatum est. Exempli causâ; quia auarus p-

S. Tho. 1. 2.
9. 88.

propter affectum, quem habet ad pecunias, plurius facit lu-
 crum, quam Dei legem, ideo affectus ille est pecca-
 tum mortale, veñ. si affectus inordinat⁹, qui defertur crea-
 turis, est *infra Deum*, ac Deum eiusque sanctam legem
 plurius astringit, inordinatio illa solum est peccatum ve-
 niale. Hoc affectu amat Justus plurimas res creatas,
 excedendo in earum usu, ac rectam semper retinet in-
 tentionem nihil faciendi contra præcepta Dei. Hic amo-
 ris inordinatus status est. Madum ad eundem ordinar-
 dum ac regulandum perlustremus obsequendum. Mo-
 pus est dirigere & ordinare Amorem ad verum bonum,
 quod est solum & summum bonum? quia verum obie-
 ctum, quod nostrum explet & satiat amorem, duas
 condiciones habere debet, *nullam rationem mali, om-
 nem rationem boni*. Hæ condiciones deficiunt in om-
 nibus obiectis creatis, ac in Deo duntaxat reperiuntur,
 ut manifestum est. Solus igitur Deus veri Amoris ob-
 iectum est. Regularitatem & ordinatam primam passionem Amo-
 ris modo iam dicto, cæteræ quoque regularitatem manebunt:
 quia, quotiescunque ego amo solum Deum, & cætera
 extra Deum propter ipsum Deum: eodem modo pro-
 cedent passiones Desiderii, Gaudii, Odii, Fugæ & Tristitiæ,
 passiones appetitus concupiscibilis: quia Desiderium so-
 lum tendit ad Deum, & ad reliqua propter Deum. Eo-
 dem modo discurre de Gaudio: gaudebo de Deo, &
 de creaturis propter Deum. Et quia idem amor, qui mo-
 uet ad desiderandum bonum obiecti amati, movet et-
 iam ad odio prosequendum & fugiendum eiusdem ob-
 iecti malum, ideo reliquæ tres passiones Odii, Fugæ
 & Tristitiæ ordinantur ad peccatum: odio habendo
 peccatum, in quantum est offensa Dei, & insuper fu-
 giendo illud, ac, quando incurrimus huiusmodi offen-
 sam, concipiendo dolorem & tristitiam. Super sunt
 reliquæ passiones Irascibilis, quæ eodem modo regu-
 landæ ac ordinandæ sunt. Spe debemus confidere in
 potentia Dei: Desperatione desperare & diffidere de
 propriis viribus: Timore respicere Deum, qui *potest*
corpus & animam perdere in gehennam. Audaciam su-
 perare difficultates, quæ in seruitio Dei occurrunt: Irâ
 denique in nos ipsos exastuare debemus, quando à debi-
 to, quod

to, quod Deo debemus, deficiamus & declinamus. Et
 quomodo prima passio Amoris, Dominæ instar ac-
 gna, reliquas omnes regulet & ordinet. Pro
 praxi bene capiendâ ac penetranda est hæc veritas:
 passiones animæ sint veluti feræ atroces, quæ contu-
 gnadant animam, eamque aut peccato veniali ecclia-
 re & enervare, aut mortali devorare nitantur, quod
 ab harum vna, si succumbat, in morte vitimam
 ptura sit damnationem. Ergo modò easdem mortali-
 re debemus, sacrificantes illis pedibus Crucifixi, et
 nesque ad gloriam & honorem eius offerentes. Venit
 quia hæc passiones, est mortificentur & sacrificem
 Deo, sæpè tamen de nouo reuiuiscunt, & ad prius
 redeunt statum: ideo alia remedia in promptu habere
 sunt, vt hos prauos partus & surculos subito extirpet
 & euellamus.

*Nonnulli adduntur modi ad tollendas
 culpas veniales.*

Suarez 20. **Q**uemadmodum magna facilitate committuntur
 4. disp. 11. peccata venialia; ita Diuina disposuit Promittit
 sect. 3. remedia, vt plurima nobis adsint pro illis remittendis remedia
 quorum aliqua in praxi faciliora hic adducam.
 Ac primò eadem, quæ contra peccatum mortale
 feruntur remedia, sunt etiam contra veniale peccatum
 & contra hoc efficaciora, vt sunt Contritio, Amor De-
 Confessio Sacramentalis. Verum ultra hæc adhuc plu-
 ra alia sunt: primum est Attritio supernaturalis. Secun-
 dum, omnis actus virtutis supernaturalis peccato veniali
 li contrarius & oppositus: exempli gratiâ: propter pec-
 cata venialia Superbiæ exercere actus Humilitatis con-
 trarios. Tertium, omnis actus supernaturalis, esto non
 contrarius & oppositus, elui affirmat. S. Augustinus
 8. Aug. En. dicit: Sufficit omne opus pietatis. Quartum, sola oratio
 chir. c. 41. quâ à Deo petimus remissionem peccatorum venialium
 absque alicuius actus virtutis exercitio. Ad hæc iam
 censita remedia, vt expungant deleanque peccata venialia,
 lia, duæ requiruntur conditiones. Prima, vt nulla ad
 con-

complacencia in talibus peccatis. Secunda, ut à nobis apprehendantur tanquam media contra venialia. Quintum, sacra communio, in qua ex opere operato remittuntur peccata venialia.

Ultra hæc media dantur alia Sacramentalia, quæ, ut nonnulli volunt, ex opere operato peccata venialia remittunt, modò ad sint ambæ conditiones suprâ allatæ, nimirum, si omnis exulet complacencia, & adhibeantur tanquam media contra venialia. Huiusmodi Sacramentalia sunt septem: Aqua benedicta. Oratio Dominicalis. Confiteor, Jeiuium, Eleemosyna, peccatoris unctio seu percussio, Benedictio Episcopalis In praxi, quando capis aquam benedictam, ralem habere debes intentionem, ut eam accipias tanquam remedium contra venialia. Et sic de aliis.

Hæc sunt quindecim remedia ad expungenda peccata venialia. Verùm super omnia vauum est efficacissimum, nempe familiaritas Dei: *Quæ est, ad amplexus cœlestis Sponsi venire, & cuius causâ, ut docet Angelicus, S. Tho. 3. p. q. 87. a. 3. Angeli sancti peccata venialia committere nequeunt, qui semper viuunt ip familiaritate & præsentia Dei, non considerando, quæ sunt ad finem, nisi in ordine ad finem, id est, non considerando creaturas, quæ sunt media, nisi in ordine ad Deum, vltimum finem.*

Possit hic quispiam petere, an ad remissionem peccatorum venialium sit necessaria Gratia? Respondeo breuiter, necessariam esse Gratiã auxiliãntem seu actualem, quâ mediante sunt actus virtuosus supernaturales peccatorum venialium remissiuu, non verò Gratiã sanctificantem seu habitualem, quia non est opposita peccato veniali, cum similitate possint. Et quanquam remissio venialium non fit ab ipsa, ut iam dictum est, non est tamen sine ipsa: quia actus ille virtutis supernaturalis, cum est in subiecto grato, veluti supponitur, producit augmentum Gratiæ sanctificantis. Quamobrem dicitur remissionem venialium esse cû Gratia, sed non à Gratia.

Hæc de peccato veniali, & quantum ad grauitatem, & cautelam, quâ illud fugiendum, & quantum ad modum, quo iam commissum ab anima tollendum est, præ dispositione ad bonam mortem dicta sufficiant.